

Un pedaç a la darrera crisi

Bèlgica ha trobat una solució de mínims per sortir de la darrera crisi de govern. El president del Parlament, Herman Van Rompuy, substituirà el primer ministre Yves Leterme. Ara caldrà veure si els cinc partits que formen el govern, que han evitat convocar eleccions anticipades, són capaços d'acabar la legislatura el 2011.

Alguna cosa ha de canviar perquè tot segueixi igual. Després d'uns quants dies d'incertesa sobre el futur de Bèlgica, el successor del primer ministre Yves Leterme, que va dimitir el 19 de desembre passat, serà una persona del mateix partit, el fins ara president del Parlament, Herman Van Rompuy. D'aquesta forma, els líders del CD&V, el partit democristià flamenc, han trobat una solució de mínims a un problema que ells mateixos havien creat. L'enèsima crisi belga, no debades, es va produir quan Leterme va presentar la seva dimissió, i la de tot el seu equip, arran de l'anomenat cas Fortis, un escàndol que va esclatar en saber-se que el govern havia pressionat la justícia perquè no impedís la venda del principal banc belga als francesos del BNP-Paribas. És per aquesta raó que la majoria de partits reclamaven al CD&V que trobés una solució ràpida per sortir d'aquesta crisi i evitar les eleccions anticipades que alguns reclamaven.

D'aquesta forma, el rei Albert II va nomenar "explorador" Wilfried Martens, un altre democristià flamenc, que ja fou primer ministre de finals dels 70 a principis dels 90. La missió de Martens va consistir a fer de mediador entre tots els partits per trobar una solució de consens i, sobretot, un primer ministre que fos acceptat per almenys els cinc partits de govern. Així, després de passar gairebé totes les festes de Nadal parlant amb els uns i amb els altres, Martens va aconseguir d'entrada dues coses impor-

tants: que els cinc partits de govern s'avinguessin a continuar mantenint la coalició i, en segon lloc, i més important encara, que s'esvaís el fantasma de celebrar eleccions anticipades, coincidint amb les europees del proper mes de juny; una solució que alguns veien com a necessària, però que altres consideraven com a generadora de més inestabilitat. Així, un cop aconseguit que els cinc partits es possessin d'acord per continuar governant fins al 2011, a Martens només li quedava aconseguir un detall no menys important: trobar una persona que fos acceptada per tots com a nou primer ministre.

Nomenament a contracor. La cosa més curiosa que ha sorgit en relació amb el nomenament de Herman Van Rompuy és que el president del Parlament no volia ser primer ministre de cap manera i que va acceptar el càrrec sota pressió del partit. "S'ha citat de nou el meu nom com a primer ministre, però jo em sento qualsevol cosa menys indispensable", havia declarat Van Rompuy el dia abans de ser assenyalat com a substitut de Leterme. De fet, segons la premsa belga, tot sembla indicar que fou el rei Albert II qui va donar el darrer cop de força per empènyer el president del Parlament a dir que sí. No és estrany, doncs, que alguns polítics belgues considerin que Van Rompuy va acceptar el càrrec de primer ministre per un elemental sentit del deure. Entre aquests, Elio di Rupo, líder dels socialistes valons,

EFE

que formen part de la coalició de govern, ho va deixar ben clar: "El CD&V hauria estat un partit mort si no hagués aconseguit proposar un candidat a primer ministre." En qualsevol cas, el nomenament de Van Rompuy no ha sigut fàcil, ja que el nom que més sonava, el d'un altre exprimer ministre democristià, Jean-Luc Dehaene, no va ser acceptat per l'MR i tampoc per l'Open VLD, els dos partits liberals, valons i fla-

El nou primer ministre belga, Herman Van Rompuy, surt del castell reial de Laken-Laeken de parlar amb el rei Albert II, que el va convèncer per acceptar el càrrec, el 28 de desembre passat.

mencs, respectivament, que formen part de la coalició de govern. En el moment de tancar edició, tot semblava indicar que la plaça vacant que deixava Van Rompuy a la presidència del Parlament seria ocupada aquesta vegada per un membre d'aquests dos partits. D'aquesta forma, els liberals haurien sortit una mica més reforçats d'aquesta crisi, aconseguint que la correlació de forces entre els partits

de govern es reequilibrés una mica més al seu favor.

En general, doncs, els partits de la coalició de govern veuen amb optimisme el futur del nou executiu, sota la presidència de Van Rompuy. Així, el Partit Socialista, la segona força política més votada a Valònia, considera que amb el nou primer ministre proposat pel CD&V serà possible continuar la tasca iniciada pel govern

d'Yves Leterme. Això no obstant, Elio di Rupo, cap dels socialistes valons, va advertir que, malgrat tot, caldrà resoldre algunes coses abans de la formació d'un nou govern, com, per exemple, establir les condicions per renovar el diàleg entre les dues comunitats, flamenca i valona, així com concretar el funcionament de la comissió parlamentària que haurà d'investigar l'escàndol Fortis, el de-

L'exprimer ministre de Bèlgica, Yves Leterme, camina per un carrer de Brussel·les acompanyat del portaveu del seu govern, poc després de dimitir, el 24 de desembre passat.

tonant d'aquesta darrera crisi en la política belga.

Per la seva part, Didier Reynders, el líder del Moviment Reformador, els liberals valons, va assenyalar que si la voluntat de Van Rompuy és impulsar un govern en la línia d'allò que els cinc partits han acordat per sortir d'aquesta crisi, les coses arribarien a bon port. En una línia semblant, Bart Somers, president de l'Open VLD, els liberals flamencs, es va mostrar

satisfet que el CD&V trobés finalment un candidat al càrrec de primer ministre i va anunciar una actitud constructiva: "Si tothom es fa càrrec de les seves responsabilitats, hi haurà un nou govern aviat", va declarar Somers. Val a dir que en les eleccions de juny del 2007 els liberals valons foren el partit més votat a Valònia, mentre que els liberals flamencs són el segon partit de Flandes, darrere el CD&V.

Un negociador amb experiència

Herman Van Rompuy, expresident del Parlament i ara primer ministre de Bèlgica, és un home amb una gran experiència com a negociador, ja que en diverses ocasions ha jugat un paper important a l'hora de buscar solucions per desbloquejar crisis anteriors. L'estiu del 2007, de fet, va ser nomenat "explorador" pel rei Albert II per tal de resoldre la crisi que va seguir les eleccions que es van celebrar el juny d'aquell any. El mes de novembre següent, el rei li va encarregar també la missió de proposar iniciatives per relançar el diàleg entre les comunitats flamenca i valona. Als anys 80 també va participar en les negociacions per formar els governs del primer ministre Wilfred Martens. A banda d'això, al principi dels anys 90 fou president del CVP, el partit socialdemòcrata que va donar lloc al CD&V i posteriorment va formar part del govern durant l'etapa de Jean-Luc Dehaene, en el qual va arribar a ser viceprimer ministre.

En qualsevol cas, el suport més incondicional al nomenament de Van Rompuy com a nou primer ministre va arribar de les files dels democristians valons, el CDH, la tercera força política més votada a Valònia en les passades eleccions. Joëlle Milquet, presidenta del partit, va anunciar que Van Rompuy "podrà comptar amb el suport del CDH. El país necessita ràpidament una nova estabilitat amb un govern i un home amb experiència al capdavant."

Dubtes fora del govern. Pel que fa a l'oposició, Jean-Michel Javaux, un dels líders de l'Ecolo, el partit dels verds valons, la quarta força política de Valònia, dubta que el nou govern arribi fins al 2011, sobretot perquè el proper mes de juny, coincidint amb les europees, hi ha també eleccions regionals a Bèlgica, cosa que, al seu parer, tindrà una influència decisiva. "Les eleccions regionals suposaran un període difícil per als partits que formaran la futura coalició. Hem vist que hi ha poca confiança entre els tres partits francòfons d'aquesta coalició i que posaran l'interès electoral per sobre del general. Veurem les conseqüències de tot això el proper mes de juny", va dir Javaux.

Sigui com vulgui, la solució a aquesta nova crisi del govern belga, que ja va trigar sis mesos a poder formar-se després de les eleccions del juny del 2007, s'ha resolt d'una manera més simple de la que molts haurien imaginat. No debades, el que molts temien no eren les eleccions anticipades, sinó la possibilitat que si la crisi de govern s'allargava s'eixamplés la fractura entre les comunitats flamenca i valona fins al llindar de la ruptura, amenaçant l'existència de Bèlgica com a estat. Amb tot, la dimissió d'Yves Leterme ha posat de manifest les dificultats internes que pateix el CD&V i la tensa relació entre els cinc partits de la coalició de govern. Per tot plegat, a Bèlgica ningú s'atreveix a pronosticar que aquest govern arribi fins al 2011, l'any en què finalitzarà la present legislatura i s'hauran de convocar noves eleccions. La crisi, de fet, es pot reproduir en qualsevol moment.

Xevi Camprubi